

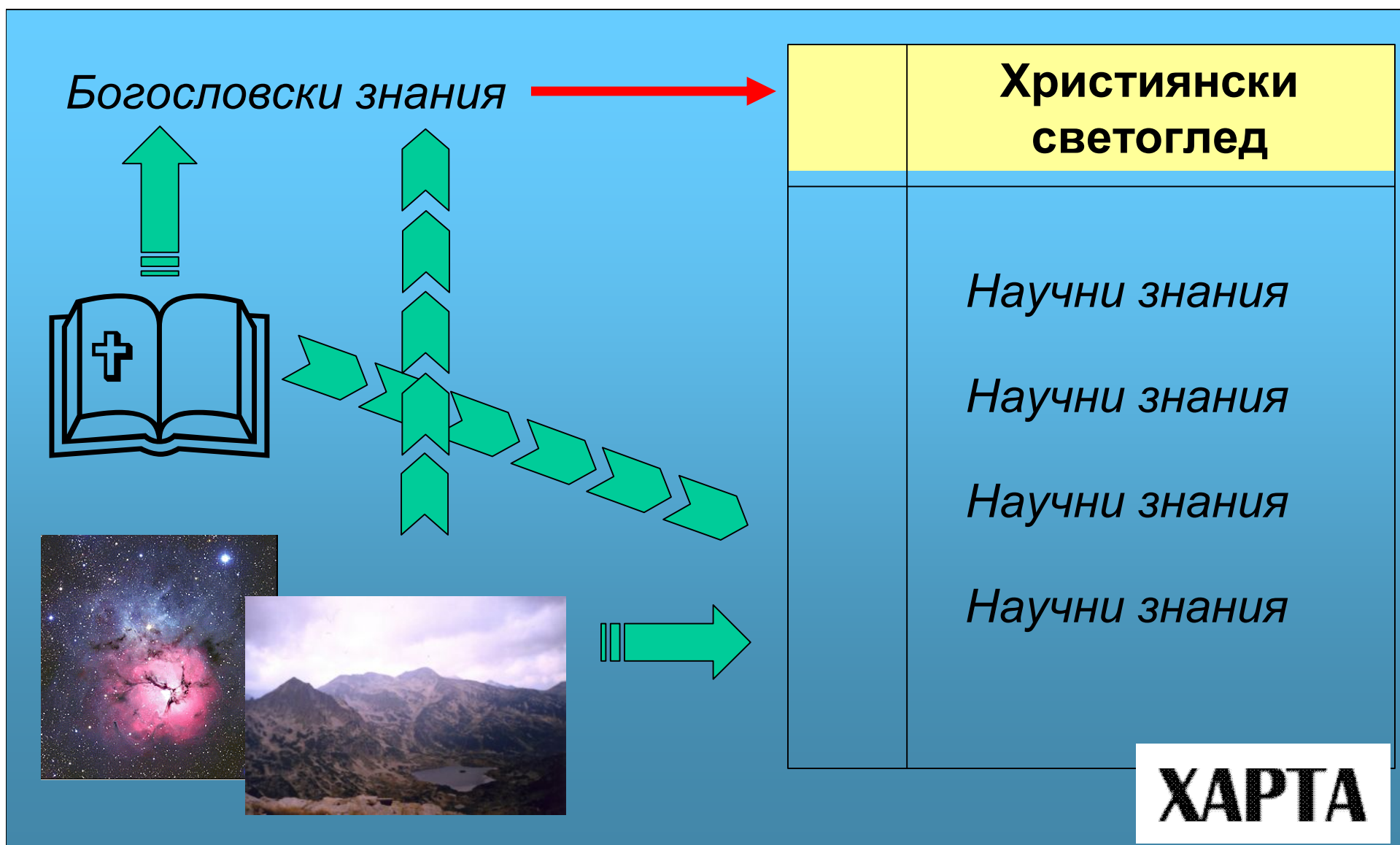
Еволюционизъм и християнски реакции срещу него

Тодор Велчев

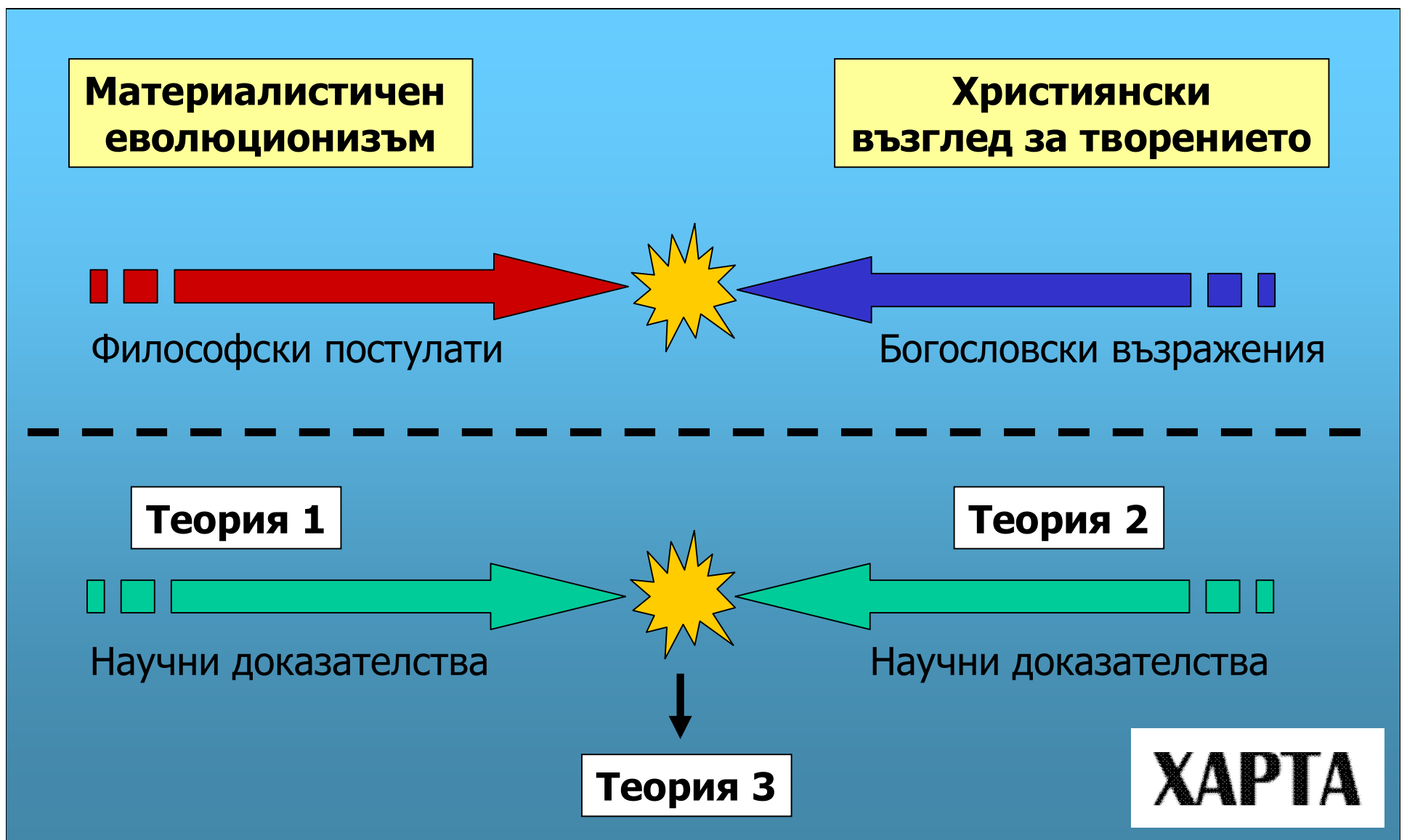
ХАРТА

harta-bg.info
електронно списание

Увод: наука и християнски светоглед

Две нива на сблъсък: светогледи и научни теории

Сблъсък на светогледи: еволюция и еволюционизъм

Еволюция

Нещата в света се променят и търпят развитие
Биологичните видове търпят изменения.

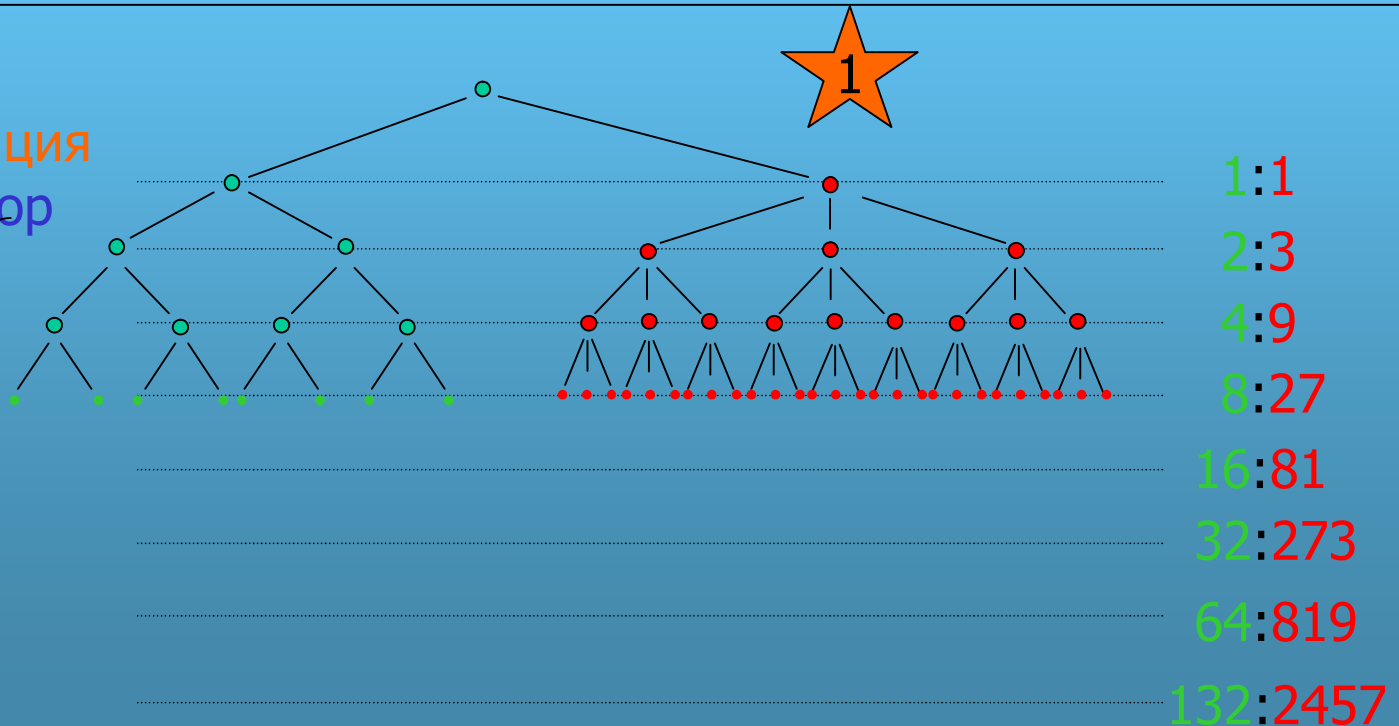
ХАРТА

**Еволюцион
изъм**

Всички видове живот са продукт на материален процес, под действието на случайни фактори и без зададена посока.

Теорията:

1. Генетична мутация
2. Естествен подбор

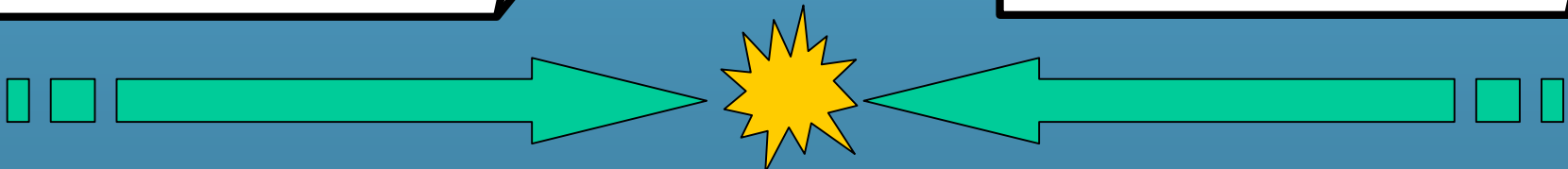

Библейски тълкувания и научни теории

ХАРТА

- Възрастта на Земята:
~5 млрд. години
- Мутациите на макро- и микрониво

- Библейският разказ за Сътворението:
- Шестте творчески дни
 - Смърт преди/след Грехопадението
 - Създаване на животни *“според видовете им”*

Същина на дебата “Еволюция или сътворение?”

1. **Неодарвинистично определение** на материалистичната еволюция
2. Научни данни в подкрепа на еволюционни (продължителни) процеси

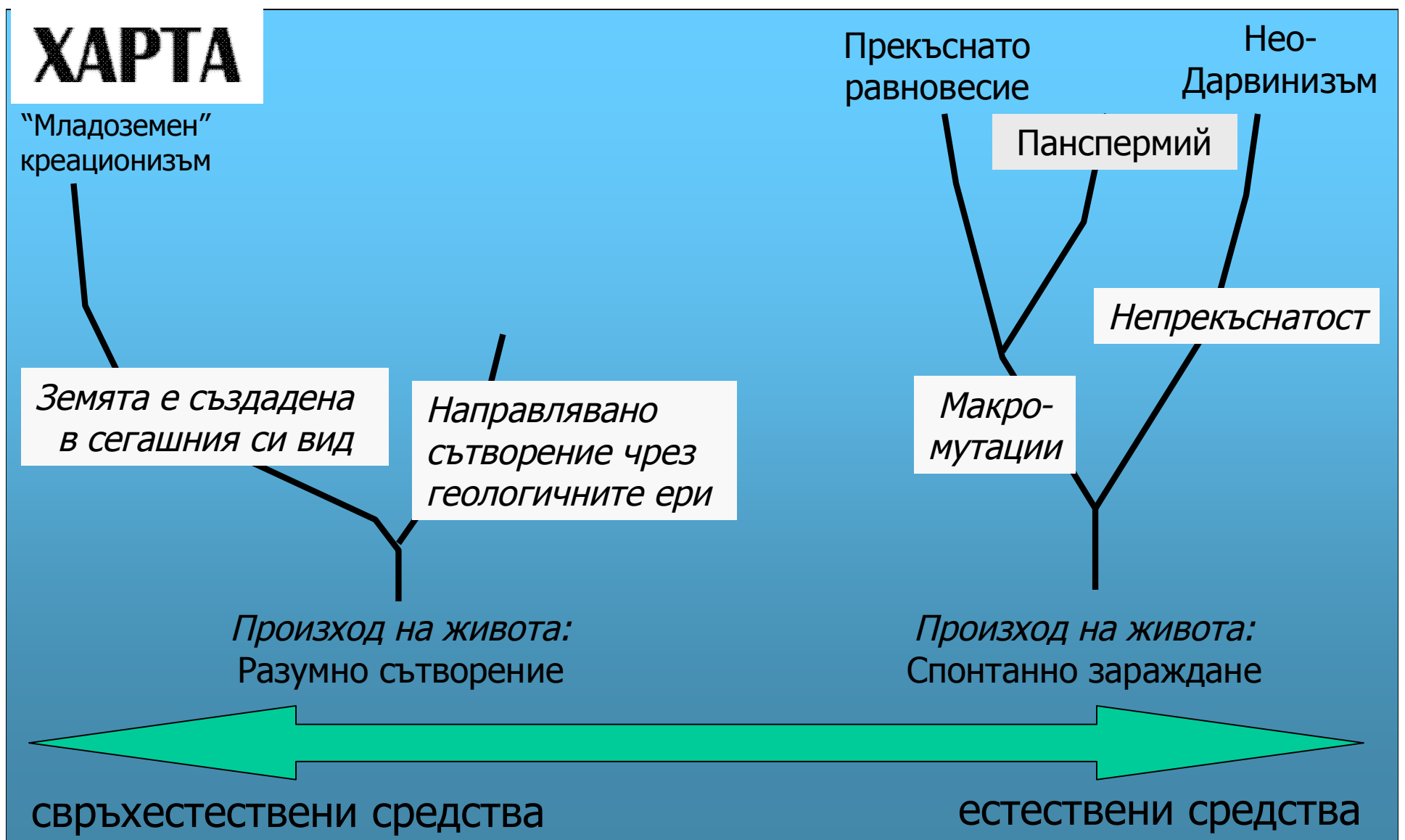
ХАРТА

Защо е толкова разгорещен дебатът?

- Естеството на Бога
- Естеството на Библията

Християнският отговор: *“В началото Бог сътвори...”, “И Бог каза...”, “Ето беше твърде добро.”* Можем ли да кажем кога или за колко време?

Двете страни в дебата и разновидностите им

Младоземен креационизъм: основни положения

1. Библията е непогрешима във всичко, включително и в науката.
2. Буквално тълкуване на книгата Битие
 - Бог е създал земята за шест дни по 24 часа, преди около 6 000 - 10 000 години.
 - Бог е създал всичко във вида, в който го познаваме днес.
3. Научните доказателства, опровергаващи буквалното тълкуване на Библията, се отхвърлят.
4. Буквалното разбиране на Битие отстранява проблема за "смъртта преди Грехопадението".
5. Буквалното разбиране на седемдневната седмица на Сътворението обяснява Божията заповед да работим шест дни и да почиваме на седмия.
6. Твърди се, че това е традиционното виждане на християнството и на юдаизма.

ХАРТА

Младоземен креационизъм: за и против

- Проблемът за смъртта преди Грехопадението изглежда решен.
- Основава се на прости (буквалистични) правила за тълкуване на Писанията.

- Безсмъртието преди Грехопадението си остава труден проблем.
- Дали буквалното тълкуване е “обективен прочит” на Библията? (Много от буквалните тълкувания на Библията по-късно са се оказвали погрешни.)

Природата

тълкуване

**Научно
знание**

Библията

тълкуване

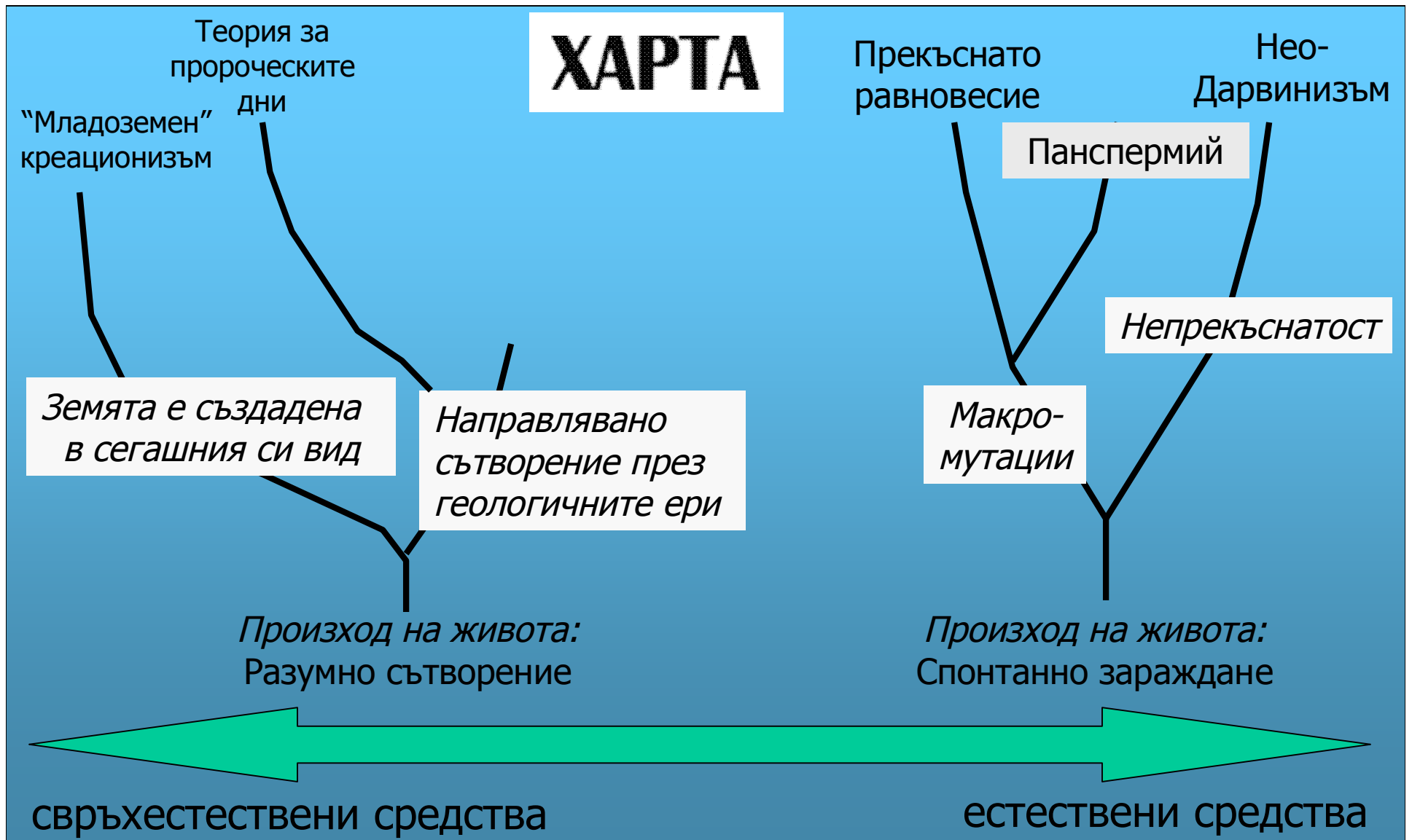

**Богословско
знание**

- До голяма степен се противопоставя на научното познание.
- Много християни през историята не са приемали възгледа за шестдневно Сътворение.

ХАРТА

По-умерени християнски реакции срещу еволюционизма

Теория за “пророческите дни”: за и против

Теза: Шестте дена от Битие 1 глава всъщност са били дни, през които Бог е открил на Мойсей как е станало Сътворението.

Силни страни

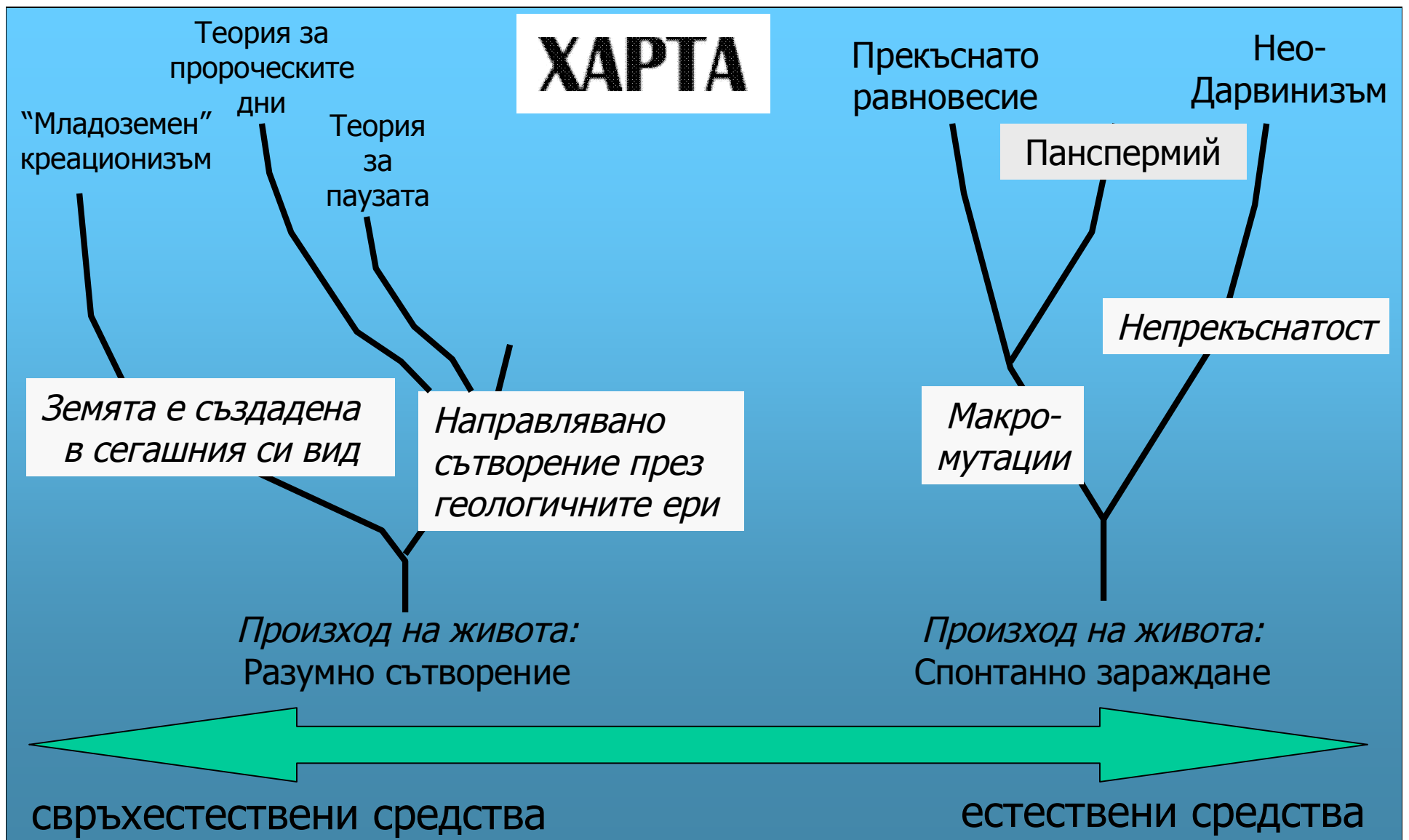
Няма противоречия с научните оценки за голяма възраст на Земята.

Възражение

Няма библейски доказателства, които да подкрепят тази теория. В Битие се говори за шестте дена като за времето, в което Бог е сътворил Земята.

ХАРТА

По-умерени християнски реакции срещу еволюционизма

Теория за паузата: за и против

Основни моменти:

Земята: много по-стара от 6 000 - 10 000 години

Дните на Сътворението: обикновени 24-часови дни.

Хармонизиране на Битие с научните теории: имало е пауза от хиляди или милиони години.

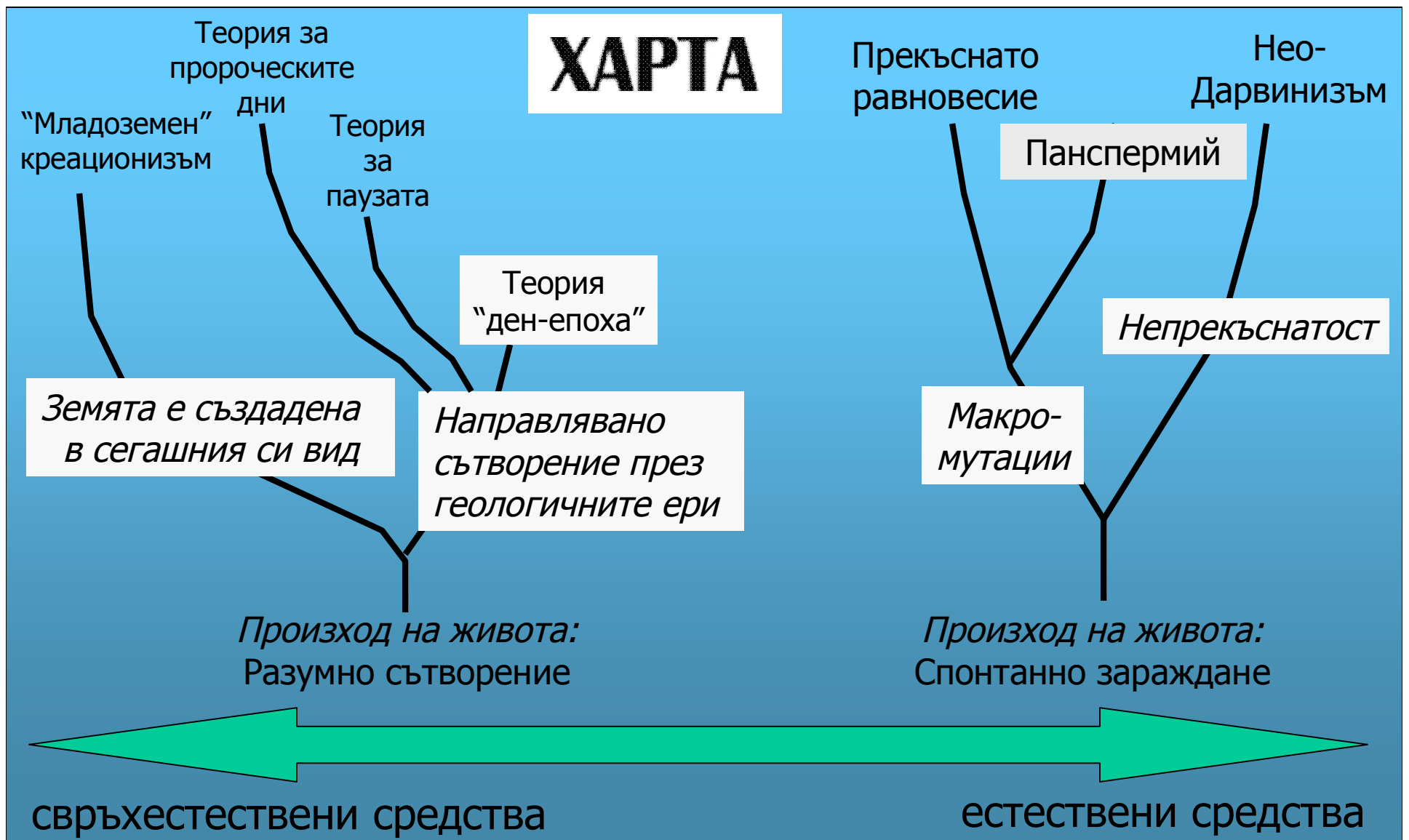
Първоначално сътворение (Бит. 1:1) → пауза → катаклизми → Хаос (Бит. 1:2) → Обновление или възстановяване (Бит. 1:3 и сл.)

Възражения:

- В Библията никъде не се говори за предишно сътворение и разрушение.
- Основава се на превода на Бит. 1:2 като "земята *стана* пуста и неустроена", докато правилното всъщност е: "земята **беше** ..."
- Не се подкрепя от откритите вкаменелости.

ХАРТА

Умерени християнски реакции срещу еволюционизма

Теория “ден-епоха”: “дните” на Сътворението

Теза: Дните в Битие 1 глава могат да бъдат и големи периоди от време. Еврейската дума “yom” в Стария Завет има няколко значения, включително и на дълги периоди от време.

Примери:

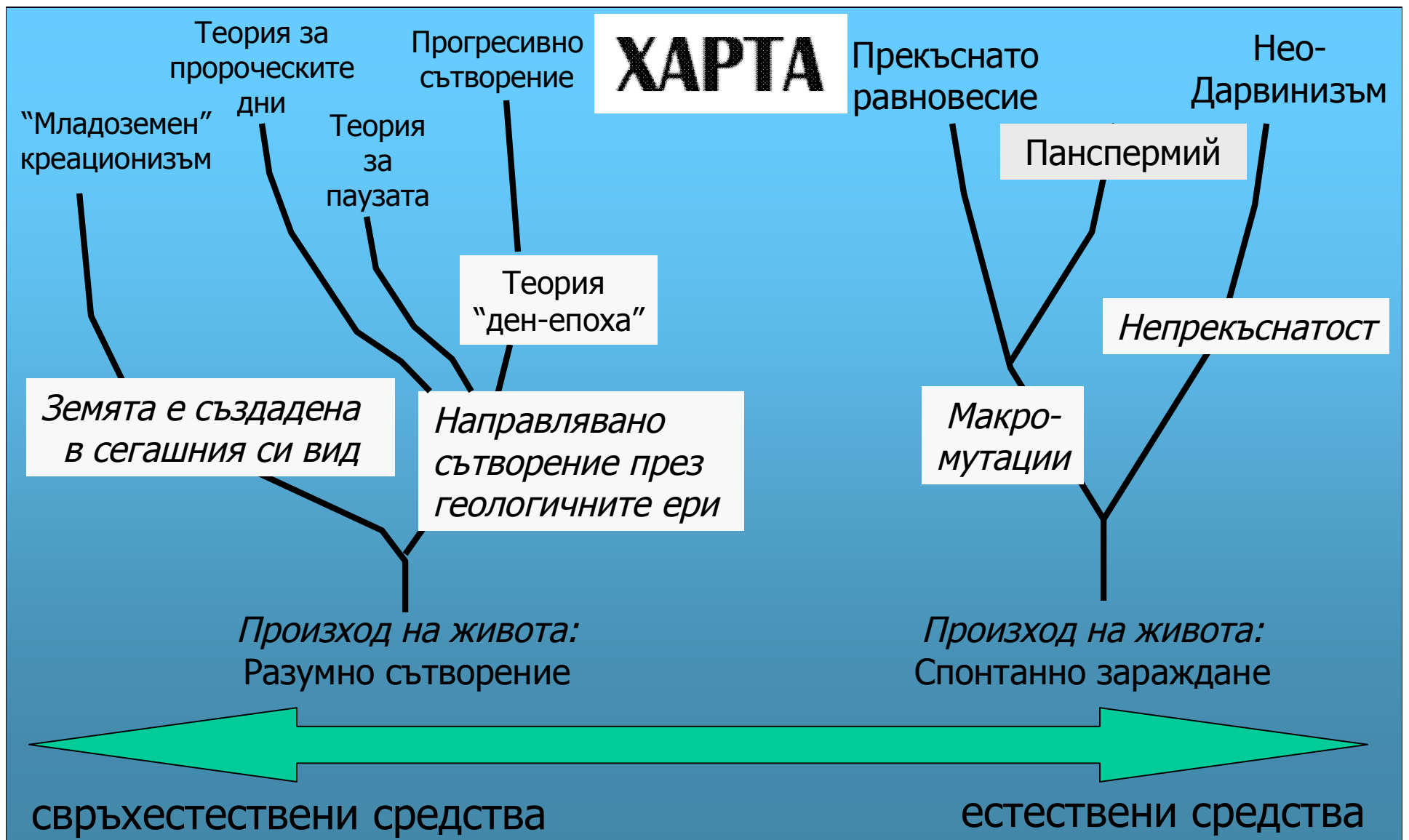
- Обобщение на делата на Сътворението (Бит. 2:4)
- “Ден трети” (Бит. 1:12)
- “Ден шести”
 - Бог засади градина и я направи да расте.
 - Адам даде имена на всички птици и животни, но не си намери подходящ помощник.
 - Бог създава Ева от Адам: *“Тази **вече** е кост от костите ми и плът от плътта ми”.*

Теория “ден-епоха”: смърт преди Грехопадението

ХАРТА

- “Зверовете” са създадени на шестия ден.
- Имената, които Адам дава на някои животни, предполагат, че те са месоядни.
- Бог предупреждава Адам, че ако яде от дървото ще умре. Но какъв смисъл има това предупреждение за някого, който не е виждал смърт и не я разбира?
- Богословското гледище за възстановяването на райското състояние (Рай= Едем) е неоснователно.
- В Рим. 5:12 явно става дума за смъртта при хората.
 - Чрез **човека** Адам → Грехопадението
 - Чрез **човека** Христос → Изкуплението
 - Необходимо ли е изкупление на животните?
 - В Рим. 5 глава се говори за човечеството, а не за животните.
 - **Основен проблем – няма смъртта на животните е “добра”?**

Умерени християнски реакции срещу еволюционизма

Прогресивно сътворение: за и против

ХАРТА

Основни положения:

1. Бог е създал множество същества в продължение на дълъг период от време.
2. Промяна и еволюция при видовете е възможна, но Бог се намесва пряко и регулярно.
3. Адам (човекът) е обекта на специално сътворение от страна на Бога.

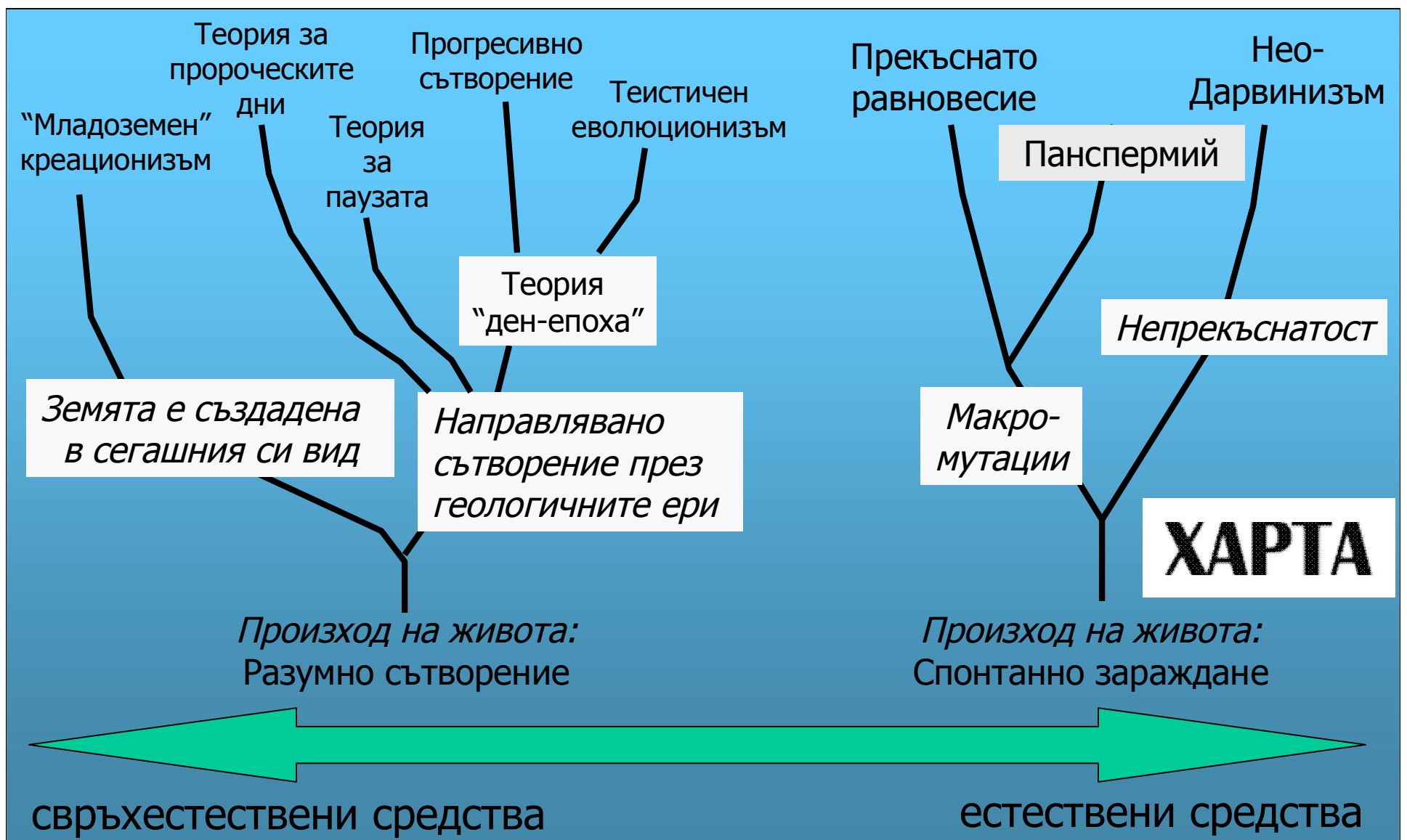
Възражение:

Защо е нужно да се смесва "прахосническият" метод на еволюцията с Божията намеса? Нима е нужно Бог да се намеси, когато еволюцията поеме в нежелана от Него посока?

Контрапункт:

Бог е сътворил пряко **основните видове**, но чрез вариации са се получили **разновидности** (микроеволюция – естествен подбор).

Умерени християнски реакции срещу еволюционизма

Теистичен еволюционизъм: за и против

ХАРТА

Теза: Няма конфликти между науката и Библията

- Бог е Създателят
 - Слага началото на живота.
 - Използва еволюцията като средство за постигане на многообразие в живота на Земята.
- Твърди се, че еволюцията всъщност разкрива Божието величие:
 - Един прост закон (на еволюцията) води до голямо многообразие.
 - Не е необходимо Бог да създава всеки вид поотделно или да си "играе" с творението.

Материалистичните предположения за еволюцията не водят ли до вид деизъм?

Чисто научни проблеми пред дарвинистичната еволюция

Противоречие с всяко почти буквално тълкуване на книгата Битие.